

«Кожух» для саркофага

Цими днями відбулася подія, якій аплодувала не лише Україна, а й уся світова спільнота. Нарешті було презентовано остаточний проєкт нової оболонки — конфайменту для сумнозвісного четвертого блоку Чорнобильської атомної, де у квітні 1986 року сталася найжахливіша на планеті техногенна аварія — вибух ядерного реактора.

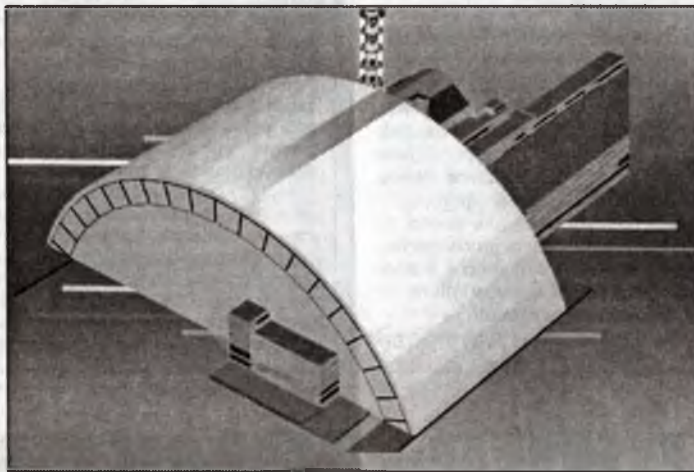
З приводу презентації конфайменту відбувся «круглий стіл», на якому було представлено проєкт будівництва нового безпечного суперукриття над старим об'єктом «Укриття». «Круглий стіл» проводився з метою інформування громадськості, засобів масової інформації про хід робіт по перетворенню об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну систему, про створення абсолютного нового у площині світових технічних рішень безпечного конфайменту, а також для ознайомлення з планом подальших заходів — підготовки до будівництва, самого будівництва конфайменту.

Говорити про те, що нове укріплення краще необхідне — це значить нічого не говорити. Мало хто знає, яку реальну небезпеку таїть у собі старий саркофаг. Ця небезпека обумовлена наявністю в ньому величезної кількості ядерних матеріалів. За оцінками спеціалістів там знаходиться близько 200 тонн ядерного палива. І досі ніхто не може визначити, в якому стані воно перебуває. Одне ясно, це паливо створює настільки сильну загрозу, що, безумовно, з ним якнайшвидше треба щось робити. Але робити не можна, аж поки над саркофагом не з'явиться новий конфаймент, досконала технічна споруда, яка передбачає можливість проведення робіт всередині сумнозвісного саркофага. Саме конфаймент дозволить перетворити «Укриття» в екологічно безпечну систему, врешті, сказати народу України та й усій Європі, що їм більше нічого не загрожує.

Концептуальний проєкт нового безпечного конфайменту був розроблений на замовлення Державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська атомна електростанція» Консорціуму у складі наукових установ США, Франції, який виконував

● *«Укриття». Йому вже скоро 18 років. Латака-перелатана споруда. Саме в ній знаходиться 200 тонн ядерного палива, які ї досі тривожать не лише Україну, а й Європу. Саме в ній були і с високі рівні радіації. Але люди там працюють, аби хоч трохи гарантувати нам безпеку. На фото ви бачите монтаж каналів контролю ядерних матеріалів в об'єкті «Укриття». Працювати тут можна лише кілька хвилин за зміну...*

● *Так виглядатиме новий конфаймент — високотехнічна, багатогалузева споруда, яка дасть можливість, нарешті, почати роботи із знешкодження та довічного захоронення ядерного палива, плюс чималих мас ядерного палива, які накопичилися всередині напівзруйнованого реактора.*

найскладніші роботи. Водночас активно працював український консорціум у складі науково-дослідного інституту будівельних конструкцій, Київського науково-дослідного і проєктно-конструкторського інституту «Енергопроект», Міжвідомчого науково-технічного центру «Укриття», що у місті Чорнобиль.

На прес-конференції зібрались всі представники українських та зарубіжних ЗМІ, що знаходяться у Києві. І це зовсім

не випадково. Адже стан сьогоднішнього саркофага, його завтрашній день, строки приведення його у безпечний стан цікавлять усіх. Звісно, були присутніми на «круглому столі», що, власне, перетворився у дуже активну прес-конференцію, керівники станції на чолі з виконуючим обов'язки директора В'ячеславом Фомініним, представником Президента України на ЧАЕС Олександром Антроповим, групою науков-

ців, які брали участь у створенні нового конфайменту.

Відзначалося, що, окрім зловісних 200 тонн ядерних матеріалів, на станції ще є понад 500 кілограмів активного ядерного палива. Яку це загрозу являє для людства, можна зрозуміти лише з двох цифр. Коли сталася аварія на четвертому блоці, то Україна і чимало європейських регіонів отримали активного ядерного палива лише від 1 до 10 кілограмів. Більш точної цифри назвати ніхто не може. Та й цього досить. Скільки бід натворили ці кілограми, яких збитків нанесли екології, здоров'ю людей не тільки для нинішнього, але й для майбутніх поколінь.

Що ж конкретно дасть конфаймент? Спеціалісти зможуть завдяки його неймовірній технічній оснащеності, яка випереджає чимало з технічних досягнень сучасності, врешті організувати очищення старого саркофага від ядерного палива, почати виймати оті 200 тонн ядерного палива, запаювати його у спеціальні капсули, а потім у бетонні блоки і ховати глибоко під землею. Отоді наступить безпечний час. Коли саме? — запитували журналісти. Конфаймент, — звучало у відповідях спеціалістів, — буде зводитись шонайменше кілька років. Лише після цього почнуться серйозні роботи з ядерним паливом. Триватимуть вони від 50 до 100 років. Тобто і нам, і нашим нащадкам ще дістанеться значна децима робіт з остаточного приведення четвертого блоку у безпечний стан. Звісно, ці роки ще треба прожити і вони стануть неймовірно важкими для гарантії безпеки четвертого блоку. Адже безпека залежить від зміни температур, зміни погоди, найменшого землетрусу, урагану, навіть звичайного сильного дощу, який сьогодні вільно проливається крізь добряче зруйнований саркофаг. Ось чому найперше для нього потрібен надійний «кожух», надійна одяганка, яка й дозволить вести роботи всередині.

Але тим часом світ радіє, що хоча б зроблено перший крок — презентовано новий конфаймент.

О. ДЕЙНЕКО.